

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NAM CẦN THƠ
KHOA Y/BỘ MÔN SINH HỌC

GIÁO TRÌNH
SINH HỌC ĐẠI CƯƠNG

Ngành: Dược học

Cần Thơ, tháng 12 năm 2023

LỜI NÓI ĐẦU

Cuốn giáo trình sinh học đại cương được biên soạn cho sinh viên ngành Dược dành cho sinh viên trường Đại học Nam Cần Thơ sử dụng trong quá trình học tập và tham khảo cho những chuyên ngành khác.

Giáo trình gồm có tất cả 11 bài gồm 4 bài thuộc về sinh học tế bào và 7 bài thuộc về sinh học phân tử. Giáo trình được biên soạn theo hướng ứng dụng cho sinh viên những kiến thức từ cơ bản đến nâng cao.

+ Phần sinh học tế bào: Sinh viên sẽ tiếp nhận những kiến thức về tế bào, cấu trúc tế bào, các bào quan, quá trình trao đổi chất và năng lượng, chu kỳ tế bào và kiểm soát chu kỳ tế bào.

+ Phần sinh học phân tử sinh viên sẽ được cung cấp kiến thức về DNA, RNA, protein, quá trình sao chép DNA, phiên mã và giải mã, các phương pháp phân tích DNA và ứng dụng trong y học. Trong quá trình biên soạn chúng tôi cũng đã cập nhật thêm một số kiến thức mới trong quá trình học tập và giảng dạy.

Tuy dù nhóm biên soạn đã cố gắng để hoàn thiện nhưng vẫn còn nhiều sai sót do lĩnh vực sinh học luôn luôn cập nhật kiến thức. Vì vậy chúng tôi rất mong sự đóng góp quý báu từ các đồng nghiệp chuyên môn để chúng tôi ngày càng hoàn thiện hơn.

BỘ MÔN SINH HỌC

MỤC LỤC

Bài 1. Cấu trúc và chức năng của tế bào eukaryote

1. Màng tế bào	7
2. Bào tương	12
3. Bộ xương tế bào	30
4. Trung thể	32
5. Nhân tế bào eukaryote	33

Bài 2. Sự vận chuyển các chất qua màng tế bào

1. Đặc điểm chung	39
2. Tính thấm qua màng sinh chất	39
3. Vận chuyển thụ động	41
4. Vận chuyển tích cực	43
5. Kênh ion và điện thế màng	51
6. Nhập bào và xuất bào	58

Bài 3. Chu kỳ tế bào

1. Chu kỳ tế bào	63
2. Thời kỳ phân chia M	65
3. Sự phát sinh giao tử ở người	68

Bài 4. Kiểm soát chu kỳ tế bào

1. Các phân tử kiểm soát chu kỳ tế bào	73
2. Hoạt động của ba điểm kiểm soát trong chu kỳ tế bào	75
3. Khái quát về ung thư	77

Bài 5. Deoxyribonucleotide và DNA

1. Luận thuyết trung tâm	79
2. Nucleic acid là vật chất di truyền	79
3. Cấu trúc phân tử DNA	80

Bài 6. Sao chép DNA

1. Khái niệm	87
2. Thí nghiệm của Meselson và Stahl	87
3. Các yếu tố cần thiết cho sự sao chép DNA	88
4. Cơ chế sao chép DNA ở prokaryote	89
5. Sao chép DNA ở eukaryote	90
6. Sự sao chép DNA tại đầu mút nhiễm sắc thể eukaryote	90
7. Sửa chữa sai sót trong khi sao chép	95

Bài 7. Sự phiên mã và sự trưởng thành của mRNA

1. Sự phiên mã	95
2. Quá trình trưởng thành của mRNA	103

Bài 8. Sinh tổng hợp protein

1. Các yếu tố cần thiết cho quá trình sinh tổng hợp protein	108
---	-----